

Naturoch**Miljö**

Verksamhetsplan
och budget för år 2010

Verksamhetsplan och budget för år 2010

Innehåll

1	Förbundets allmänna målsättningar	2
2	Centrala teman	2
2.1	Energi.....	2
2.2	Klimat.....	2
2.3	Östersjön och annat vattenskydd.....	3
2.3.1	Övergödning.....	3
2.3.2	Småskaliga muddringar i grunda havsvikar	3
2.3.3	CCB.....	3
2.4	Miljömedveten livsstil	4
2.5	Biologisk mångfald	4
2.5.1	Metso-programmet i Svenskfinland.....	4
2.5.2	Sibbo storskog	4
2.5.3	Det internationella biodiversitetsåret 2010	5
2.5.4	Fältbiologi och naturkännedom.....	5
3	Miljöfostran.....	5
3.1	Naturskolverksamhet.....	5
3.1.1	Naturskolan Uttern	6
3.1.2	Kvarkens naturskola	6
3.1.3	Naturskolan på Åland	6
3.2	Grön Flagg.....	6
3.3	Lägerverksamhet	7
3.4	Klubbverksamhet.....	7
3.5	Ungdomsverksamheten	7
3.5.1	NoMug.....	8
3.5.2	Miljöaktionsdagarna	8
4	Allmän miljöpolitisk aktivitet.....	8
5	Information	8
5.1	Finlands Natur.....	9
5.2	Internet	9
5.3	Massmedia.....	9
6	Lokalföreningstjänster	10
7	Marknadsföring.....	10
8	Organisationen.....	10
8.1	Förbundets 40-års jubileum	10
8.2	Medlemskåren	11
8.3	Årsmöte	11
8.4	Styrelsen.....	11
8.5	Utskott.....	11
8.6	Kansli.....	11
8.7	Personal	11
9	Budget.....	12

1 Förbundets allmänna målsättningar

Natur och Miljö är den svenskspråkiga, riksomfattande medborgarorganisationen för natur- och miljöskydd. Förbundet fungerar som paraplyorganisation för lokalföreningar, som verkar på olika håll i Svenskfinland. Till förbundet hör även direktanslutna privatpersoner, kommuner och andra understödande organisationer. Genom informations spridning, miljöfostran och ställningstaganden bildar Natur och Miljö opinion för miljöskydd och främjar en hållbar utveckling. Natur och Miljö erbjuder verksamhetsmöjligheter för personer, som vill engagera sig i praktiskt miljöarbete på svenska.

2 Centrala teman

Inom ramen för ett antal centrala teman bedriver förbundet en mångsidig kampanjverksamhet, som innefattar bl.a. informations spridning, projektmässig verksamhet samt intressebevakning.

2.1 Energi

Samhällets energianvändning har koppling till många av vår tids största miljöproblem, exempelvis klimatförändringen, oljeutsläpp, luftförorening och radioaktiv strålning. En på lång sikt hållbar utveckling förutsätter att samhällets energibehov kan tillfredsställas med förnybara energikällor. Även nyttjandet av förnybara energikällor kan ha negativa miljöeffekter, som bör undvikas. Det effektivaste sättet att dels minska miljöproblem och dels skapa ett hållbart energisystem är att minska energikonsumtionen genom att bl.a. effektivisera energianvändning.

I Svenskfinland finns stor potential för utnyttjande av förnybar energi. Kusten är det viktigaste potentiella området för vindkraftsparker. Såväl jordbruket som skogsbruket kan bidra med betydande mängder råvara för olika typer av biobränslen. Tätorterna har goda möjligheter att bygga ut fjärrvärmesystemet, samt att utnyttja gasnätet för biogasdistribution. Landets sydligaste delar har de bästa förutsättningarna för lågenergihus.

Natur och Miljö har sedan förbundet grundades haft en negativ inställning till kärnkraft. Förbundet anser fortfarande att riskerna med brytning av uran, driften av kärnreaktorer samt hantering av kärnavfallet är så allvarliga, att samhället bör eftersträva en avveckling av kärnkraften. En utbyggnad av kärnkraft förhindrar utvecklingen av ett energisystem som baserar sig på effektivt användning av miljöanpassad förnybar energi.

Målsättningar

- Vindkraft i form av såväl enskilda vindkraftverk som större parker byggs i kustområdet utan att betydande naturvärden går förlorade.
- Andelen hus, som uppvärms med solvärme, biobränslen och jordvärme ökar.
- Energikonsumtionen för uppvärmning minskar genom att ta i bruk energisnåla byggnadstekniska lösningar i såväl renoveringar som nybyggen.
- Beslut om att bygga nya kärnreaktorer i Finland fattas inte.

Verksamhet

- Natur och Miljö uppdaterar sin vindkraftspolicy och bevakar MKB- och tillståndprocesser för vindkraftsetableringar i regionen.
- Natur och Miljö lyfter fram goda energitekniska lösningar i Svenskfinland.

2.2 Klimat

Klimatförändringen är ett av vår tids största miljöhot. För att kunna stävja klimatförändringen behövs kraftiga åtgärder såväl på individuell, nationell och global nivå. Natur och Miljö anser att den globala klimatpolitiken bör ha en stark rättvisedimension, vilket i praktiken innebär att industriländerna har ett särskilt tungt ansvar för att visa ledarskap gällande nedskärningar av klimatstörande utsläpp. Energipolitiken och framför allt användningen av fossila bränslen har en central roll i klimatpolitiken. Andra viktiga sektorer är skogsbruket och lantbruket.

Målsättningar

- Natur och Miljö arbetar för en nationell klimatlag.
- De tvåspråkiga kommunerna inom Natur och Miljös verksamhetsområde uppgör en klimatstrategi.

Verksamhet

- Natur och Miljö informerar om hur man genom vardagsval kan påverka utsläppen av klimatstörande gaser.
- Natur och Miljö ger rekommendationer åt kommuner om vilka frågor som är centrala i en kommunal klimatstrategi.

2.3 Östersjön och annat vattenskydd

Finland har en lång Östersjökust och havet har stor betydelse för finländarnas välfärd. Östersjön har många egenskaper som gör den unik, men även sårbar: låg salthalt, liten vattenmängd, långsamt vattenutbyte och jämförelsevis ung ålder. På grund av utsläpp från samhällena i Östersjöns tillrinningsområde, luftburna utsläpp och den livliga fartygstrafiken klassas Östersjön i dag som ett av världens mest förorenade hav. Ekosystemet hotas av övergödning, miljögifter, oljeutsläpp, främmande arter och fysisk exploatering av strandzonen. Natur och Miljö ser som sin roll att främst påverka lokala och regionala aktiviteter och utsläpp, som påverkar tillståndet i de kustnära vattnen.

2.3.1 Övergödning

Närsaltsbelastningen av Östersjön, såväl från Finland som från övriga länder inom Östersjöns tillrinningsområde, är alltför stor. Övergödningen syns i form av massförekomster av blågröna alger i havet, mera trådalger vid stränderna, allt större områden med syrefria bottenar och som förändringar i fiskbestånden. De viktigaste källorna till gödande kväve- och fosforutsläpp är jordbruket, avlopp från samhällena, egnahemshus och industrin, fiskodling, skogsbruket samt avgaser från förbränningsprocesser (t.ex. trafik, el- och värmeproduktion).

I takt med att reningen av punktutsläpp har blivit effektivare, har den diffusa belastningens andel av näringsutsläppen ökat. Lantbruket är därmed i en nyckelposition gällande förhindrande av gödande utsläpp till vattendrag. Till centrala för vattenskydd inom lantbruket hör bl.a. minskade näringsgivor, förhindrande av utsläpp från gödsellager, inrättande av skyddsområden vid vattendrag samt sedimenteringsbassänger och infiltreringsområden vid diken och åar.

Målsättningar

- Kommunerna bör satsa på att förnya och förbättra sina reningsverk för att kunna hantera de ökande avloppsvattenmängderna och ytterligare förbättra reningsgraden.
- Egnahemshus i glesbygden och särskilt skärgårdszonen uppfyller reningskraven i gällande normer med hjälp av kretsloppsbaseade lösningar.
- Utsläppen av näringsämnen från lantbruket i Natur och Miljöregion minskar.
- Kommunerna och samfunden är föregångare gällande ibruktage av vattenskyddsåtgärder på jordbruksmarken.

Verksamhet

- Spridning av förbundets material om avloppsrening.

2.3.2 Småskaliga muddringar i grunda havsvikar

Natur och Miljö har under de senaste åren framgångsrikt väckt debatt om de negativa miljöeffekterna av småskaliga muddringar i kustzonen. En enskild muddring för t.ex. en småbåtsbrygga har en begränsad effekt, men sammantaget har alla småskaliga muddringar en betydande inverkan på våra marina livsmiljöer längs kusten. Forskningen kring grunda havsvikar och glon har visat att muddring kan ha allvarliga effekter på dessa ekosystem, som har speciella naturvärden och har stor betydelse för vissa fiskarter.

Fortfarande anser många att muddringar är miljöförbättrande ingrepp. Småskaliga muddringar har av tradition betraktats som en självklar rättighet för var och en som vill utnyttja vattendrag. Småskaliga muddringar kräver inte tillstånd. Kommuner och miljöcentraler saknar verktyg för att övervaka muddringsverksamhet och förhindra att miljöproblem uppstår. Entreprenörerna är en mycket brokig skara som har varierande sakkunskap i hur man kan minimera de negativa effekterna av muddringar.

Målsättningar

- Antalet småskaliga muddringar längs kusten minskar och de muddringar som utförs genomförs med bästa tillgängliga teknik.

Verksamhet

- Spridning av förbundets material om muddringar.

2.3.3 CCB

Natur och Miljö är medlem av CCB, Coalition Clean Baltic, som är ett nätverk av medborgarorganisationer som arbetar inom Östersjöns tillrinningsområde med frågor som berör Östersjöns tillstånd. CCB för fram miljöorganisationernas synpunkter i internationella fora som Helsingforskommissionen, HELCOM, och EU. CCB driver även konkreta miljövårdsprojekt i bl.a. Ryssland, Vitryssland och Ukraina.

Målsättningar

- CCB-nätverket känner till den finländska Östersjöpolitiken och ger vid behov stöd till de finländska miljöorganisationernas kampanjer och ställningstaganden.
- CCB arbetar med frågor som är viktiga ur ett finländskt perspektiv.
- Natur och Miljö får genom medverkan i CCB insyn i internationell miljöpolitik och kan bevaka finländska parter agerande i bl.a. HELCOM.

Verksamhet

- Natur och Miljö medverkar i CCB-nätverket och representerar Finland (Natur och Miljö samt Finlands Naturskyddsförbund) i nätverkets styrelse.

2.4 Miljömedveten livsstil

Natur och Miljö vill peka på de möjligheter, som varje individ har att minska miljöbelastningen. Finländarens ekologiska fotspår är bland de största i världen och positiva attityder gentemot miljöfrågor syns inte alls konsekvent i form av etiska val.

Ändrade handlingsmönster kräver kunskap, motivation och resurser. I många praktiska situationer ställer samhällen snäva ramar för vardagsvalen, exempelvis i form av ett begränsat utbud av mer etiska produkter.

Natur och Miljö vill profilera sig som en organisation, som erbjuder råd om inte bara mindre vardagsval, utan även mer grundläggande livsstilsval.

Målsättningar

- Finlandssvenskarnas kunskap om kopplingen mellan livsstilen och miljöproblem ökar och de får en bättre beredskap att ändra sina vardagsval.

Verksamhet

- Natur och Miljö skapar forum, där människor intresserade av livsstilsfrågor, kan utbyta kunskap och erfarenheter. Dessa kan vara organiserade som exempelvis studiecirklar, familjeläger, diskussionsforum på nätet.
- Natur och Miljö utvecklar en verksamhet anpassad för män/ pappor med intresse för naturen och livsstilsfrågor.

2.5 Biologisk mångfald

2.5.1 Metso-programmet i Svenskfinland

Genom det av statsrådet våren 2008 godkända Metso-programmet kan markägare få ersättningar för olika typer av åtgärder för att skydda skogsnaturens biologiska mångfald. Metsoprogrammet bygger på frivilliga avtal mellan myndigheter och markägare. Tredje parter, som Natur och Miljö, kan ha en central roll som katalysator för processen. Under de närmaste åren kommer finansieringen för fredningsåtgärder att öka betydligt.

Målsättningar

- Metso-programmet känt och etablerat bland privata skogsägare i Svenskfinland.
- Kommunerna inom Natur och Miljös verksamhetsområde skyddar ekologiskt värdefulla skogsområden och bedriver skogsbruk med hög naturhänsynsstandard.

Verksamhet

- Natur och Miljö samlar in information om skogsområden som uppfyller METSO-kriterierna.
- Natur och Miljö belyser lyckade skyddsinitiativ på olika håll i Svenskfinland.

2.5.2 Sibbo storskog

Sibbo storskog är ett till sitt läge och till sina naturvärden ett unikt skogsområde. Natur och Miljö har tillsammans med Finlands naturskyddsförbund år 2006 gjort ett initiativ gällande grundandet av en nationalpark av vissa centrala delar av Sibbo storskog. Randområdena särskild i områdets sydvästra del hotas av annan markanvändning.

Målsättningar

- Sibbo storskog bevaras som en skogskontinent enligt minst den avgränsning som Sibbo storg II-arbetsgruppen definierade.
- Nationalparksinitiativet förverkligas.

Verksamhet

- Natur och Miljö driver i samarbete med andra organisationer en kampanj i syfte att mobilisera en stark opinion som stöd för bevarandet av Sibbo storskog.

2.5.3 Det internationella biodiversitetsåret 2010

FN har utlyst år 2010 till ett internationellt temaår för biodiversitet. Det utgör även höjdpunkten i IUCN:s kampanj Countdown 2010. Temaåret kommer att på nationell nivå uppmärksammas på olika sätt i form av publikationer och jippon.

Målsättningar

- Ökad förståelse för biodiversitetens värde och betydelse nationellt och globalt.

Verksamhet

- Natur och Miljö ger ut en publikation om biodiversitet. Publikationen distribueras som bilaga i Finlands Natur och skickas ut till svenskspråkiga skolor.
- Natur och Miljö belyser naturvetenskapliga fakta om arter som debatteras i finlandssvensk massmedia, bl.a. stora rovdjur, säl, fladdermöss och flygekorre.
- De svenskspråkiga markägare och näringsidkare, som berörs av naturskyddsbestämmelser, får kunskap om de skyddade arter och om motiveringarna till skyddsåtgärder.

2.5.4 Fältbiologi och naturkännedom

Ett positivt förhållande till naturen skapar en vilja att värna om naturens mångfald. Gemensamma naturupplevelser har även en viktig social betydelse för förbundets medlemmar. Kunskap om naturen är en viktig förutsättning för att kunna bedöma effekterna av miljöskaadlig verksamhet. Amatörbiologer kan bidra med värdefull information om miljöns tillstånd. Artkännedom och annan fältbiologisk färdighet håller på att försvagas i samhället överlag.

Målsättningar

- Natur och Miljö stärker medlemskårens och allmänheten fältbiologiska färdigheter
- Natur och Miljö vill även erbjuda medlemmarna och allmänheten angenäma naturupplevelser.

Verksamhet

- Natur och Miljö genomför en omfattande marknadsföringskampanj för att locka nya deltagare till naturutfärder, som lokalföreningarna arrangerar under året (Del av jubileumsprojektet, se avsnitt 8.1).
- Natur och Miljö deltar i den nationella temadagen "De Vilda Blommornas dag".
- Natur och Miljö genomför projektet Följ med våren på svenska i samarbete med Luonto-Liitto, som svarar för det finskspråkiga genomförandet.

3 Miljöfostran

Till Natur och Miljöes verksamhetsområde miljöfostran räknas flera olika verksamhetsformer, som i första hand riktar sig till barn och unga, men även till vuxna pedagoger.

3.1 Naturskolverksamhet

En naturskola är en självständig pedagogisk enhet med särskilt kunnande inom miljöfostran. Naturskolan stöder och kompletterar miljöfostran inom främst dagvård och grundläggande utbildning, men i vissa fall även vuxna. Det som särskilt utmärker en naturskola är att undervisningen sker utomhus. En naturskola kan ha en fast verksamhetspunkt med egen naturstig eller ordna naturskoldagar i skolornas eller daghemmens egen närmiljö.

Naturskolans verksamhet riktar sig i första hand direkt till eleverna, men genom fortbildning av lärare och daghemspersonal vill naturskolan främja tillämpandet av naturskolpedagogik i vardagen.

Till naturskolans värdegrund hör att utveckla barnens känsla för naturen, främja respekt för naturen, väcka intresse för olika naturmiljöer och sprida kunskap om naturen. Med naturen som utgångspunkt tar naturskolan även upp frågor kring människans förhållande till naturen och kopplingen mellan vardagliga handlingar och miljöproblem samt förmedlar en positiv bild av hållbar utveckling.

3.1.1 Naturskolan Uttern

Naturskolan Uttern är Finlands äldsta naturskola. Naturskolan har hyresutrymmen i Åvikhemmet i Sjundeå som bas och har en anställd naturskollärare. Naturskolan betjänar svenskspråkiga skolor och daghem i västra Nyland och huvudstadsregionen. Målgruppen är grupper från daghem och åk 0-6.

Naturskolan Uttern erbjuder sedan länge ett baskoncept bestående av en naturskoldag, som räcker i 3-4 timmar exklusive resor till och från Åvikhemmet. Grupperna på max 25 elever kan välja mellan några olika program. Sedan läsåret 2008-09 erbjuder Naturskolan Uttern även så kallad fadderklassverksamhet för skolor. Fadderklassverksamhet går ut på att samma klass erbjuds 3-4 naturskoldagar under läsåret, exempelvis så att två naturskoldagar hålls på naturskolan och två i skolan och dess näromgivning.

Målsättning

- Stöda miljöfostran i skolor och daghem i regionen

Verksamhet

- Naturskoldagar för fadderklasser och grupper, som önskar endast en naturskoldag.
- Fortbildning för personal i daghem och skolor i regionen.

3.1.2 Kvarkens naturskola

Kvarkens naturskola grundades av Natur och Miljö år 2007 och verksamheten har etablerats väl. Naturskolan fungerar enligt ett mobilt koncept. Kontors- och lagerutrymmen finns i Vasa, men som undervisningsmiljöer används olika naturområden i skolornas närhet.. Naturskolan har en anställd naturskollärare.

Kvarkens naturskola betjänar svenskspråkiga daghem och skolor i hela södra och mellersta svenska Österbotten. Målgruppen är grupper från daghem och skolor åk 0-6. Kvarkens naturskola erbjuder främst fadderklassverksamhet, men tar även emot grupper för enstaka besök.

Målsättningar

- Stöda miljöfostran i skolor och daghem i regionen.

Verksamhet

- Naturskoldagar för fadderklasser och grupper, som önskar endast en naturskoldag.
- Naturskolan medverkar i utvecklandet av undervisning om Kvarkens världsarvsområde.

3.1.3 Naturskolan på Åland

Natur och Miljö startade år 2008 ett projekt i syfte att etablera en ny naturskola på Åland. Den nya naturskolan fungerar i nära samarbete med förbundets andra naturskolor. Projektet stärker Natur och Miljö profil som en ledande aktör inom miljöfostran på svenska i Finland

Inledningsvis kommer Naturskolan på Åland att rikta sig främst till skolornas åk 1-6. Naturskolan erbjuder sina tjänster såväl på fasta Åland som ute i skärgårdskommunerna. På lite längre sikt kan lägerskolgrupper som besöker Åland utgöra en intressant målgrupp för naturskolan.

Målsättning

- Verksamheten etableras under år 2010.

Verksamhet

- Projektet, som startade år 2008 fortsätter 2010 såvida finansiering erhålls.

3.2 Grön Flagg

Grön Flagg (på finska *Vihreä Lippu*) är ett miljöprogram för daghem, skolor och andra läroinrättningar. Programmet erbjuder ramar för minskning av miljöbelastningen genom konkreta åtgärder för minskad energi- och vattenkonsumtion och avfallsmängder. Programmet, som administreras av Sällskapet för miljöfostran SYKSE, hör till ett europeiskt

samarbetsprojekt Eco-Schools. Natur och Miljö sköter i enlighet med ett avtal med SYKSE det svenskspråkiga Grön Flagg programmet i Finland.

Målsättningar

- Målsättningen med Grön Flagg är att stöda miljöanpassning av verksamheten i daghem och skolor. Natur och Miljöes målsättning är att öka antalet svenskspråkiga deltagare.
- Det finskspråkiga materialet översätts till svenska inom ett år från publicering.

Verksamhet

- Natur och Miljö betjänar de svenskspråkiga deltagarna genom att bl.a. ge råd, utvärdera utvärdera verksamhetsplaner och rapporter.
- Natur och Miljö rekryterar nya svenskspråkiga lokala främjare, som arrangerar informationstillfällen samt tematiska fortbildningsdagar.
- Natur och Miljö medverkar i Hanska-gruppen, som koordinerar utvecklingen av Grön Flagg/ Vihreä Lippu i Finland.

3.3 Lägerverksamhet

Natur och Miljö har i många år arrangerat barnläger med ett så kallat Miljödektivkoncept. Miljödektivlägren riktar sig till barn i åldern 8–11 och arrangeras både under sommarlovet samt under sportlovet. Miljödektivlägrens program byggs upp kring en ramberättelse, där Miljödektivernas äldste Överdetektiv, Urban Utter, ber Miljödektiverna om hjälp med att lösa ett miljömysterium med anknytning till något aktuellt miljötema. Beroende på tidpunkt och plats sker övernattnings antingen i tält eller inomhus. Normalstorlek på ett läger är 25 deltagare. Lägren leds av en lägerchef som ansvarar för ett ledarteam.

För lite äldre barn (ålder 11–14) utvecklades år 2009 ett nytt lägerkoncept, "Miljöagenternas forskningsläger", där programmet mer uppbyggt kring egna undersökningar med anknytning till miljöfrågor.

Målsättningar

- Lägerdeltagarna lär sig om naturen och miljöfrågor.
- Läger arrangeras enligt efterfrågan i alla regioner, så att alla medlemmar i Natur och Miljö får möjlighet att komma med på läger.

Verksamhet

- Sommarläger arrangeras i östra och västra Nyland, Åboland och Österbotten.
- Minst ett vinterläger arrangeras
- Mångsidig ledarskolning
- Lägerkonceptet för barn i ålder 11–14 utvecklas vidare.

3.4 Klubbverksamhet

Miljödektivkonceptet, som används för barnlägren (se avsnitt 3.3), har även använts som bas för klubbverksamhet för barn i åldern 8–12. Miljödektivklubbar har drivits i Natur och Miljöes regi i några skolor i främst huvudstadsregionen. På grund av den tunga administrationen av klubbverksamheten lades verksamheten i Natur och Miljöes regi ned år 2008. Klubbledarhandboken och annat material, som utvecklats för Miljödektiverna är dock fortfarande användbart.

Målsättning

- Utveckling av ett nytt koncept för Miljödektivklubbar.

Verksamhet

- Förbundet förbättrar klubbledarhandboken och arrangerar skolning för klubbledare.

3.5 Ungdomsverksamheten

Till Natur och Miljöes verksamhetsfält hör även ungdomsverksamhet. Med ungdomar avses här unga och unga vuxna i åldern 15–25 år. Den egentliga ungdomsverksamheten skall utgå ifrån ungdomarnas egna intressen och ansvarstagande. Därtill eftersträvar förbundet, att engagera ungdomar i kampanjer och andra aktiviteter med anknytning till centrala temaområden (se avsnitt 2).

3.5.1 NoMug

Under många år har en självständig ungdomsgrupp, NoMug, fungerat inom förbundet. Gruppen har fungerat som ett nätverk, som har hållit kontakt via internet och genom träffar i huvudstadsregionen.

Målsättning

- Ungdomar, som vill engagera sig i miljöverksamhet på svenska, engagerar sig i Natur och Miljös verksamhet.

Verksamhet

- Verksamheten planeras och genomförs av ungdomarna själva.

3.5.2 Miljöaktionsdagarna

Natur och Miljö har tillsammans med den finskspråkiga ungdomsorganisationen Luonto-Liitto tagit initiativ till ett nationellt tvåspråkigt evenemang för miljöintresserade ungdomar i åldern 16–20. Miljöaktionsdagarna – Ympäristötoimintapäivät arrangerades för första gången år 2005 i Orivesi och har i fem år (2005–2009) finansierats av undervisningsministeriet. Natur och Miljö står för evenemangets svenska profil. Miljöaktionsdagarna har i Natur och Miljös strategi ersatt den helt svenskspråkiga evenemangen Ungdomens Miljörikedag, som arrangerades under åren 1994–2004.

Målsättningar

- Projektets övergripande målsättning är att skapa ett forum där ungdomar som är intresserade av miljö-, utvecklings- och djurskyddsfrågor kan samlas och komma i kontakt med medborgarorganisationer som arbetar med dessa frågor.
- Ge ungdomar möjligheter att fördjupa sig i aktuella samhällsfrågor, lära sig om medborgarverksamhet och stifta bekantskap med organisationernas olika arbetsmetoder.

Verksamhet

- Natur och Miljö arrangerar tillsammans med Luonto-Liitto och eventuella andra samarbetsparter Miljöaktionsdagarna 2010, såvida tillräcklig finansiering erhålls. Om detta inte förverkligas strävar förbundet att arrangera motsvarande typ av evenemang på svenska.

4 Allmän miljöpolitisk aktivitet

Parallellt med kampanjer och projekt med anknytning till förbundets egna tematiska tyngdpunktsområden (se avsnitt 2), bedriver Natur och Miljö ett mångsidigt miljöpolitiskt arbete i form av skriftliga utlåtanden, medverkan i arbetsgrupper och olika typer av offentliga ställningstaganden.

Natur och Miljö har etablerat sin position som en central finlandssvensk remissinstans i beredning av program och beslut på nationell och regional nivå. I egenskap av medlemsbaserad intresseorganisation för miljövard har Natur och Miljö möjlighet att medverka i en mängd olika arbetsgrupper som utarbetar och följer upp program och lagstiftning på nationell och regional nivå.

Målsättningar

- Förbundets skriftliga ställningstaganden är väl underbyggda och följer en enhetlig och långsiktig linje.
- Med hjälp av kunniga och engagerade representanter har Natur och Miljö inflytande i arbetsgrupper och kommittéer som bereder miljöpolitiska program och beslut.
- Gällande miljölagstiftning tillämpas stringent och med hög ambitionsnivå.

Verksamhet

- Natur och Miljö ger i mån av möjlighet inbegärda remissvar.
- Informationsflödet stärks mellan kansliet och förbundets representanter i kommittéer.
- Vid behov inlämnar Natur och Miljö besvär i ärenden, av strategisk betydelse för tillämpningen av gällande miljölagstiftning.

5 Information

Med information avses här extern information. Natur och Miljös verksamhet handlar i hög grad om att sammanställa och sprida information på svenska. En del av detta kan förknippas med de tematiska helheterna (se avsnitt 2). Här presenteras de kanaler, som förbundet utnyttjar för spridning av allmän miljöinformation.

5.1 Finlands Natur

Finlands Natur, som är den enda finlandssvenska natur- och miljötidskriften, har en bred läsarkrets i hela Svenskfinland. Tidskriften kan uppmärksamma aktualiteter på miljöområdet och belysa dem mer djupgående än dagstidningarna i regel kan göra. Rikt illustrerade naturreportage har en synlig plats i tidningen. Tidskriften är även Natur och Miljös språkrör och en viktig informationskanal till förbundets medlemmar. En heltidsanställd chefredaktör ansvarar för tidningens innehåll. Chefredaktören skriver ledare, artiklar och notiser, redigerar artiklar, bidrar med bildmaterial och står för tidningens grafiska utformning. Text- och bildmaterial levereras i huvudsak av medarbetare på freelancebas.

Målsättningar

- Intresseväckande och engagerande artiklar om natur, naturskydd, viktiga miljöfrågor och Natur och Miljös verksamhet.
- Öka naturkunskapen och förståelsen för naturskydd i Svenskfinland.
- Bredda kretsen av medarbetare så att sakkunskap inom allt fler områden och inom alla regioner i Svenskfinland finns representerad.
- Tidskriften har 2000 prenumeranter vid slutet av år 2010.
- Annonsintäkterna bibehålls på samma nivå som år 2009.

Verksamhet

- Finlands Natur utkommer med sex nummer i fyrfärgstryck under år 2010.
- Med hjälp av extern finansiering kan ett av höstens nummer innehålla en bilaga i form av ett temahäfte, där ett globalt miljöproblem med u-landsanknytning står i fokus.
- Finlands Natur informerar i varje nummer om Natur och Miljös verksamhet på förbundets egna sidor i tidningen. Här ges utrymme åt bland annat kampanjer, evenemang, naturskolornas verksamhet och lokalföreningarnas aktiviteter.
- Finlands Natur marknadsförs genom telefonmarknadsföring samt vid utvalda tidpunkter med annonser i ledande finlandssvenska dagstidningar.

5.2 Internet

Elektronisk informationsspridning är ett effektivt och resurssnålt alternativ till trycksaker. Natur och Miljö vill i hög grad utnyttja sin hemsida, diskussionsforum samt e-post för extern och intern kommunikation. Sociala forum på internet har snabbt utvecklats till en effektiv kanal för spridning av miljöinformation.

Målsättningar

- Hemsidorna används aktivt som informationskanal av förbundets medlemmar och andra intressenter i Svenskfinland (bl.a. media, lärare, miljöakkunniga).
- Natur och Miljö är närvarande och synlig i nya typer av sociala forum på internet.

Verksamhet

- Natur och Miljös hemsidor uppdateras och nya innovativa verktyg utvecklas vidare.
- Tematiska e-postlistor upprätthålls och utvecklas för informationsspridning kring våra viktigaste verksamhetsområden.
- Nya webbaserade kanaler för interaktiv informationsspridning (Facebook) testas.

5.3 Massmedia

Synlighet i massmedia (dagstidningar, TV, radio) är en viktig kanal för spridning av information från förbundet.

Målsättningar

- Natur och Miljö har en trovärdig massmedial image.
- Massmedia rapporterar om Natur och Miljös ställningstaganden och evenemang.
- Förbundet breddar sin synlighet genom att föra fram nya språkrör i offentligheten.

Verksamhet

- Pressmeddelanden sammanställs om alla väsentliga ställningstaganden och evenemang.
- Personal och aktiva medlemmar deltar i samhällsdebatten via bl.a. insändare.
- Personlig kontakt till journalister upprätthålls.
- Natur och Miljö stärker sin informatörskapacitet.

6 Lokalföreningstjänster

Till Natur och Miljös centrala uppgifter hör att fungera som paraplyorganisation för lokalföreningarna. Lokalföreningarna bildar ett nätverk som täcker hela Svenskfinland och utgör en viktig kontaktyta till medlemskåren och beslutsfattare på lokal nivå. Förbundet kan erbjuda hjälp i organisationsutveckling, sakkunskap i olika miljö- och naturvårdsfrågor, lokala och regionala påverkningsprocesser etc. Förbundet håller kontakt med Finlands naturskyddsförbund i administrativa frågor som gäller lokalföreningar som hör till båda förbunden.

Målsättningar

- God kommunikation mellan kansliet och lokalföreningarnas styrelser
- Stärkt samarbete mellan lokalnivå och förbunds nivå.
- Utgående från lokalföreningarnas behov utvecklar förbundet registerfunktioner och andra tjänster.

Verksamhet

- Lokalföreningsbrev med aktuell information om förbundets verksamhet skickas ut regelbundet.
- Hemsidornas avdelning för information till lokalföreningar utvecklas.
- Lokalföreningarna erbjuds utrymme på förbundets webbtjänst.
- Styrelsemedlemmar håller regelbundet kontakt med sina fadderföreningar.
- Natur och Miljö stöder lokalföreningar, som önskar genomföra organisationsutvecklingsprojekt.
- Natur och Miljö sköter lokalföreningarnas register över till förbundet anslutna medlemmar och sköter medlemsfakturer. Lokalföreningsandelarna utbetalas i två till tre rater. Lokalföreningarna kan beställa adresslappar och motsvarande rapporter från kansliet.
- Natur och Miljö erbjuder lokalföreningarna sakkunnighjälp gällande bl.a. miljöjuridik.

7 Marknadsföring

Natur och Miljös allmänna marknadsföring bygger på en marknadsföringsstrategi, som har börjat utarbetas år 2008. Den allmänna marknadsföringen kan inte entydigt avgränsas från förbundets kampanjverksamhet (se avsnitt 4) och informationsverksamhet (se avsnitt 5). Marknadsföringen stöder även medlemsvärvning.

Marknadsföringen bygger på ett definierad profil, som förbundet eftersträvar. Viktiga nya element i förbundets marknadsföring är den nya logon och en enhetlig grafisk profil, som har tagits i bruk år 2009.

Målsättningar

- Förbundet och dess verksamhet blir bättre kända på regional och nationell nivå
- Förbundets verksamhet får bättre genomslagskraft

Verksamhet

- Natur och Miljö presenterar sin verksamhet på publikevenemang på olika håll i Svenskfinland
- Ett medlemsbrev skickas till medlemmarna en gång per år
- Marknadsföringsstrategin vidareutvecklas

8 Organisationen

8.1 Förbundets 40-års jubileum

Natur och Miljö grundades år 1970. Förbundets 40-års jubileum uppmärksammas genom olika aktiviteter under året. De olika aktiviteterna bildar ett jubileumsprojekt, som knyts samman genom ett övergripande tema för året. Den gemensamma nämnaren för jubileumsåret är naturen. Med detta vill förbundet lyfta fram att naturskydd och naturutfärder utgör centrala grundpelare i Natur och Miljös historia och nuvarande verksamhet. Det är även ett sätt att lyfta fram vikten av fältbiologiska färdigheterna samt naturens betydelse för rekreation.

Målsättningar

- Genom att uppmärksamma Natur och Miljö intressanta och framgångsrika historia, vill förbundet stärka sin profil i samhället.
- En annan viktig målsättning är att stärka känslan av gemenskap inom förbundet.

Verksamhet (Därtill ingår i jubileumsprojektet verksamhet, som presenteras i andra avsnitt av verksamhetsplanen)

- Jubileumsskrift, som beskriver förbundets framgångar under 40 år, publiceras i början av året. Den görs som en bilaga till Finlands Natur om tillräcklig finansiering erhålls.
- Jubileumsseminarium ordnas exempelvis i samband med årsmötet på våren.

8.2 Medlemskåren

Medlemskåren är vår viktigaste resurs. Medlemmarnas stöd och aktiva deltagande i verksamheten ger kraft åt förbundets aktiviteter och ställningstaganden. Förutom privatperson kan kommuner och organisationer vara medlemmar i förbundet.

Målsättningar

- Antalet personmedlemmar som är ansluta till förbundet direkt eller via lokalföreningarna ökar med 200 personer jämfört med år 2009.

Verksamhet

- Medlemsvärvning till välavgränsade målgrupper, bl.a. prenumeranter på tidskriften Finlands Natur, bedrivs.
- Medlemsvärvning utförs i samband med förbundets evenemang och kampanjer
- Medlemsvärvning beaktas i förbundets publikationer.

8.3 Årsmöte

Förbundets medlemmar samlas till stadgeenligt årsmöte före utgången av juni. Årsmötet arrangeras i samarbete med en lokalförening. Enligt förbundets system för regional rotation står (västra) Nyland i tur.

Målsättningar

- Lokalföreningarna deltar aktivt i beslutsfattandet inom förbundet.
- Lokalföreningarna är välrepresenterade på förbundsmötet.

Verksamhet

- Förbundsmötet arrangeras enligt förbundets system för regional rotation i Nyland.

8.4 Styrelsen

Förbundets verksamhet handhas av en styrelse, som består av ordförande och sex medlemmar jämte sex personliga suppleanter. Mandatperioden på tre år går ut vid förbundsmötet, vilket betyder att en del styrelsemedlemmar kan byta under året. Styrelsen sammanträder 5–7 gånger och kan även behandla ärenden per capsulam. Mellan styrelsemötena kan även styrelsens arbetsutskott sammanträda för att på uppdrag av styrelsen bereda ärenden eller fatta beslut.

8.5 Utskott

Styrelsen kan förutom arbetsutskottet tillsätta tematiska utskott. Utskotten ger Natur och Miljös aktiva medlemmar en plattform att arbeta för förbundet samt ökar kommunikationen mellan personalen och styrelsemedlemmar. Utskotten kan bl.a. fungera som bollplank för verksamhetsplanering samt delta i utformandet av utlåtanden och publikationer. Utskotten sammanträder på kallelse av ordförande, som i regel är en styrelsemedlem.

8.6 Kansli

Förbundets centralkansli finns tills vidare i hyreslokaler på adressen Annegatan 26 i Helsingfors. På kansliet finns arbetspunkter för de fast anställda exklusive naturskollärarna, samt för projektanställda och frivilliga. Arbetsredskapen är moderna och ändamålsenliga.

8.7 Personal

Största delen av förbundets verksamhet genomförs av anställd personal. Förbundets styrelse har rollen som arbetsgivare. Som förman för personalen fungerar verksamhetsledaren. Styrelsen har fastställt en arbetsgivarpolicy, som ger riktlinjer för skötsel av personalfrågor. Förbundet satsar aktivt på personalvård i form av förmåner, fortbildning och gemensamma aktiviteter.

Personalstyrkan är beroende av förbundets ekonomiska resurser, men avsikten är att bibehålla de fasta tjänster, som finns år 2009. För kampanjer, projekt och läger görs tidsbundna anställningar enligt behov och med beaktande av tillgången till extern finansiering. Genom kontakter till utbildningsinstitutioner eftersträvar Natur och Miljö att kunna utnyttja praktikanter som projektarbetskraft och samarbeta kring övnings- och slutarbeten.

9 Budget

INTÄKTER	Budget 2010		Budget 2009		Utfall 2008
	€	%	€	%	€
VERKSAMHETSINTÄKTER					
Deltagar- och besöksintäkter	68 000	9,9 %	61 500	9,0 %	39 872
Prenumerationsintäkter	74 000	10,8 %	69 500	10,1 %	23 804
Annonsintäkter	28 000	4,1 %	30 000	4,4 %	29 609
Övriga intäkter	6 000	0,9 %	7 400	1,1 %	16 453
VERKSAMHETSINTÄKTER TOTALT	176 000	25,7 %	168 400	24,6 %	109 738
MEDLEMSINTÄKTER	95 000	13,8 %	93 000	13,6 %	82 778
BIDRAGS OCH UNDERSTÖDSINTÄKTER					
Statsbidrag	134 000	19,5 %	134 000	19,6 %	134 000
Bidrag från privata fonder och stiftelser	229 000	33,4 %	250 000	36,5 %	235 225
Bidrag från kommuner och andra offentliga instanser	36 000	5,2 %	24 000	3,5 %	61 790
Övriga understöd, donationer och understöd av faddrar	10 000	1,5 %	4 000	0,6 %	9 194
BIDRAGS OCH UNDERSTÖDSINTÄKTER TOTALT	409 000	59,6 %	412 000	60,2 %	440 209
ÖVRIGA INTÄKTER					
Placerings- och investeringsintäkter	6 000	0,9 %	11 500	1,7 %	10 319
ÖVRIGA INTÄKTER TOTALT	6 000	0,9 %	11 500	1,7 %	10 319
INTÄKTER TOTALT	686 000	100 %	684 900	100 %	643 044
KOSTNADER					
	Budget 2010		Budget 2009		Utfall 2008
	€	%	€	%	€
PERSONALKOSTNADER					
Lönekostnader, tills vidare anställd personal	343 000	50,0 %	307 000	44,8 %	296 570
Lönekostnader, arvoden eller projektpersonal	44 000	6,4 %	65 500	9,6 %	59 000
Personalvård (utbildning, hälso- och personalvård m.m.)	10 000	1,5 %	9 500	1,4 %	7 910
PERSONALKOSTNADER TOTALT	397 000	57,9 %	382 000	55,8 %	363 480
ÖVRIGA KOSTNADER					
Hyreskostnader	35 000	5,1 %	32 600	4,8 %	29 137
Publiceringskostnader	38 000	5,5 %	43 000	6,3 %	49 340
Prenumerationsförsämningsprovision	19 000	2,8 %	31 000	4,5 %	2 561
Annonsförsämningsprovision	14 000	2,0 %	14 300	2,1 %	13 461
Kostnader för köpta tjänster	0	0,0 %	4 000	0,6 %	2 352
Marknadsföringskostnader	16 000	2,3 %	12 000	1,8 %	10 887
Rese- och transportkostnader	71 000	10,3 %	64 200	9,4 %	71 442
Postningskostnader	23 000	3,4 %	22 000	3,2 %	22 038
Bokföringskostnader	13 000	1,9 %	13 400	2,0 %	12 203
Administrativa kostnader	46 000	6,7 %	51 000	7,4 %	51 619
Medlemsavgifter	3 000	0,4 %	3 000	0,4 %	2 940
Diverse kostnader	4 000	0,6 %	5 000	0,7 %	4 802
ÖVRIGA KOSTNADER TOTALT	282 000	41,1 %	295 500	43,1 %	272 782
UTBETALDA LOKALFÖRENINGSANDELAR	7 000	1,0 %	7 400	1,1 %	6 835
KOSTNADER TOTALT	686 000	100 %	684 900	100 %	643 096

Natur och Miljö rf
Annegatan 26, IV:e vån
00100 Helsingfors
telefon (09) 6122290
e-post nom@naturochmiljo.fi
www.naturochmiljo.fi